

Kadernota 2027

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	3
1. Bestuurlijke samenvatting	4
2. Autonome ontwikkelingen	8
3. Ambities	16
4. Risico's	21
5. Financieel perspectief	22
Bijlage 1. Specificatie investeringen MIP jaarschijf 2027	26
Bijlage 2. Woningbouwprogramma	27

Aanbiedingsbrief

Aan de gemeenteraad,

Voor u ligt de Kadernota 2027. Deze kadernota bevat de uitgangspunten voor de op te stellen Programmabegroting 2027-2030, die u in het najaar wordt aangeboden. Doelstelling van de kadernota is om tot een structureel sluitend begrotingsaldo te komen in lijn met de voorwaarden die gelden vanuit de toezichtskaders van de Provincie Gelderland.

De Kadernota 2027 vormt de financiële en beleidsmatige basis voor het eerste jaar van de nieuwe bestuursperiode. Deze kadernota is opgesteld vanuit de lijnen en ambities van het bestaande uitvoeringsprogramma van het college, de Ontwikkelagenda 'Samen wonen, samen werken, samen leven', omdat de vorming van een nieuwe coalitie en het bijbehorende coalitieakkoord ten tijde van het opstellen van deze kadernota nog plaatsvindt. Pas nadat dit is afgerond zal er een uitvoeringsprogramma door het nieuwe college worden opgesteld. Dit uitvoeringsprogramma is voor het huidige college de Ontwikkelagenda.

Omdat deze kadernota zich op het snijvlak bevindt van de coalitievorming is er géén nieuw beleid opgenomen. Om deze reden is in deze kadernota ook geen uiteenzetting opgenomen over de perspectieven Ruimte, Sociaal, Veilig en Dienstverlening.

Deze Kadernota laat zien dat het saldo van structurele baten en lasten onder druk staat. De autonome ontwikkelingen, waaronder prijs- en volumegroei, stijgende kosten binnen het sociaal domein en ontwikkelingen in het gemeentefonds, leiden tot een structureel tekort in de meerjarenbegroting. Het college stelt in deze kadernota voor om het jaar 2027 structureel sluitend te maken door ambities te temporiseren, risico's te accepteren en de algemene reserve in te zetten als structureel dekkingsmiddel. Op deze wijze krijgt het nieuwe college de ruimte om keuzes te maken en met voorstellen te komen om het duurzaam financieel evenwicht op langere termijn te handhaven.

Dit betekent dat de Kadernota 2027 een solide en zorgvuldig afgewogen vertrekpunt biedt, maar dat nadere keuzes, accentverschuivingen of nieuwe ambities vanuit het nieuwe uitvoeringsprogramma in de komende periode kunnen leiden tot wijzigingen. Als het uitvoeringsprogramma 'tijdig' gereed is zal dit zijn beslag krijgen bij de verdere uitwerking richting de Programmabegroting 2027-2030 en volgende jaren. Zo niet, dan zal de Programmabegroting 2028-2031 voor het eerst worden opgesteld in lijn met het nieuwe uitvoeringsprogramma.

De uitgangspunten van de Ontwikkelagenda 'Samen wonen, samen werken, samen leven' zijn nog steeds van kracht:

- Werken vanuit trots op onze gemeente en gemeenschap.
- Overgang van beheer naar ontwikkelgemeente.
- Rekening houden met een samenleving in voortdurende verandering.
- Bewegen naar een samenwerkende gemeente die uitdaagt en ruimte biedt.
- Van stapeling van opgaven naar slimme, samenhangende aanpakken.
- Toepassen van scherpe keuzes en prioriteitstellingen.

Samen met inwoners, het maatschappelijke middenveld, ondernemers en andere betrokkenen hebben we het afgelopen jaar weer mooie resultaten behaald waar we erg trots op zijn. In de jaarrekening 2025 hebben wij uw raad hierover geïnformeerd.

In deze kadernota geven wij inzicht in de ontwikkelingen en ambities voor 2027. Deze kadernota geeft inzicht in de actuele financiële positie en vormt het startpunt voor de nieuwe bestuursperiode.

1. Bestuurlijke samenvatting

De Kadernota 2027 markeert het begin van een nieuwe bestuursperiode. Deze kadernota is opgesteld in een overgangsfase, waarin de vorming van een nieuwe coalitie nog gaande is. Daarom is in deze kadernota geen nieuw beleid opgenomen en is gekozen voor een solide, beleidsarme en financieel zorgvuldige basis. De uitgangspunten uit het huidige uitvoeringsprogramma van het college, de Ontwikkelagenda 'Samen wonen, samen werken, samen leven', blijven onverminderd van kracht en vormen het fundament voor deze kadernota

Tegelijkertijd bevinden wij ons in een dynamische omgeving waarin maatschappelijke en financiële ontwikkelingen elkaar snel opvolgen. Deze ontwikkelingen vragen om wendbaarheid, scherpe keuzes en een realistische financiële koers richting de Programmabegroting 2027-2030.

De financiële positie van de gemeente is goed. De financiële kengetallen eind 2025 laten een solide basis zien. De financiële positie staat wel onder druk. De autonome ontwikkelingen, waaronder prijs- en volumegroei, stijgende kosten binnen het sociaal domein en ontwikkelingen in het gemeentefonds, leiden tot een structureel tekort in de meerjarenbegroting.

Zonder maatregelen laat het structureel saldo van de Kadernota 2027 in alle jaren een nadelig structureel saldo zien. Dit laat zich in samengevatte vorm als volgt weergeven:

bedragen x € 1.000, -/- = nadelig

	2027	2028	2029	2030
1e Bestuursrapportage 2026				
Structureel saldo begroting 2026-2029	-165	-1.448	-576	-576
Inzet algemene reserve als dekkingsmiddel	323		700	
Raadsbesluit businesscase aankoop panden van Lidl	-26	-18	-16	-14
Structurele afwijkingen 1e Berap 2026	0	0	0	0
Saldo begroting na 1e Berap 2026	132	-1.466	108	-590
Kadernota 2027				
Autonome ontwikkelingen	-2.491	-2.580	-2.704	-1.677
Ambities	-269	-400	-368	-1.276
Risico's	-360	-420	-335	-335
Ombuigingen	0	0	0	0
Structureel saldo na kadernota 2027	-2.988	-4.866	-3.299	-3.878

Een begroting op basis van deze kadernota leidt tot toezicht vooraf (preventief) van de provincie. Om onder het normale toezicht achteraf (repressief) te vallen moet ten minste het eerste of het laatste jaar van de begroting een structureel sluitend saldo vertonen. Daarmee ligt er een duidelijke opgave voor het nieuwe college om met voorstellen te komen tot een structureel sluitende begroting. De instrumenten die wij in de afgelopen jaren hebben ingezet om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting zijn ambities bijstellen, bestaand beleid ombuigen, risicovoller ramen of de lokale lastendruk verhogen.

Om het nieuwe college de ruimte te geven deze uitdaging op te pakken is de Kadernota 2027 in het eerste jaar structureel gemaakt door ambities te temporiseren, risico's te accepteren en de algemene reserve in te zetten als structureel dekkingsmiddel. Dit laat zich samengevat als volgt weergeven:

bedragen x € 1.000, +/- = nadelig

	2027	2028	2029	2030
Structureel saldo Kadernota 2027	-2.988	-4.866	-3.299	-3.878
<i>dekkingsopties</i>				
Ombuigingen	PM	PM	PM	PM
Ambities	269	PM	PM	PM
Risico's	1.902	820	735	735
Inzet algemene reserve	827	0	-700	0
Lokale lastendruk	PM	PM	PM	PM
Saldo begroting na dekkingsopties	10	-4.046	-3.264	-3.143

De Kadernota 2027 biedt een degelijk en realistisch vertrekpunt voor de nieuwe bestuursperiode. Tegelijkertijd laat deze kadernota duidelijk zien dat de financiële ruimte onder druk staat en dat keuzes onvermijdelijk zijn.

Met deze Kadernota is de basis gelegd om tot een structureel sluitende begroting 2027 te komen. Het is aan het nieuwe college om, in samenhang met het nieuwe uitvoeringsprogramma, richting te geven aan keuzes en voorstellen om op langere termijn het duurzaam financieel evenwicht te bewaren. Dit zal een plek krijgen in de Kadernota 2028.

Daarbij blijven de uitgangspunten van onze gemeente leidend: een sterke en betrokken samenleving, een toekomstbestendige ontwikkeling en een gezonde financiële huishouding.

1.1. Incidentele baten en lasten

De begroting bevat niet alleen het structurele saldo, maar ook de incidentele baten en lasten. Het begrotingssaldo van structurele en incidentele baten en lasten laat het volgende beeld zien:

bedragen x € 1.000, -/- = nadelig

	2027	2028	2029	2030
Saldo begroting na 1e Berap 2026	587	-591	1.075	1.075
Kadernota 2027				
Structurele mutaties	-3.120	-3.400	-3.407	-3.288
Incidentele mutaties	-1.210	-550		
Saldo begroting na Kadernota 2027	-3.743	-4.541	-2.332	-2.213

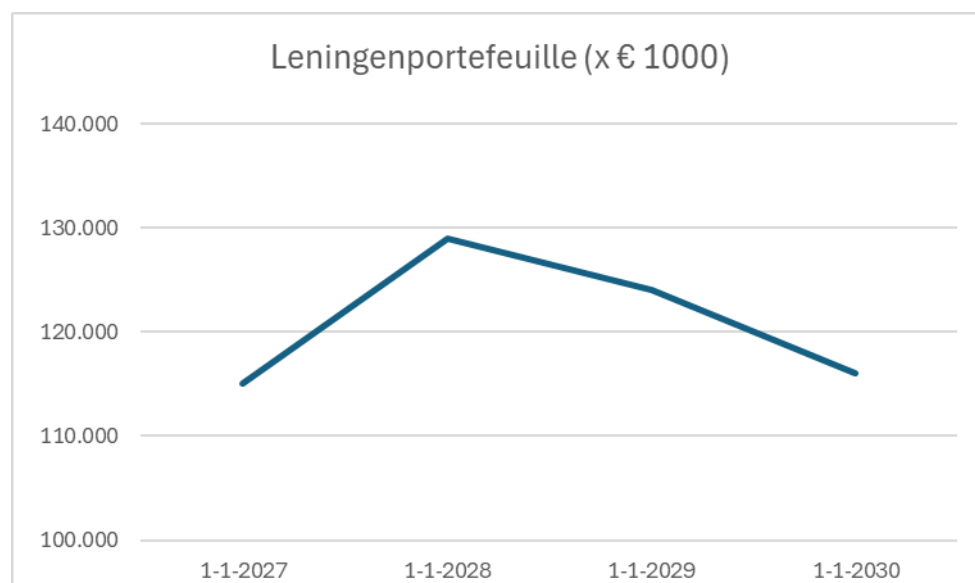
De incidentele baten en lasten van deze kadernota zijn in hoofdstuk 3 toegelicht.

1.2. Ontwikkeling leningenportefeuille

De leningenportefeuille bedraagt ten tijde van het opmaken van de Kadernota circa € 89 miljoen. Door grote investeringen in maatschappelijke voorzieningen en de openbare ruimte loopt de leningenportefeuille op. Deze trend was in de begrotingen van de afgelopen jaren al voorzien. Vanaf 2028 daalt de omvang van de leningenportefeuille als gevolg van verwachte opbrengsten uit grondverkoop overeenkomstig het Meerjarig Prognose Grondexploitatie (MPG). Hierdoor zijn de verwachte inkomsten hoger dan de uitgaven voor exploitatie en investeringen samen.

Overigens benadrukken wij dat de langlopende leningen binnen de norm blijven voor een financieel gezonde gemeente. Per 31 december 2025 blijft de gecorrigeerde nettoschuldquote met 59% ruim onder de grenswaarde van 90% om als 'minst risicovol' te worden aangemerkt (op basis van de signaleringswaarden uit de stresstest voor gemeenten). Naar rato van de balanspositie per 31 december 2025 blijft de netto schuldquote eind 2030 nog steeds onder de 90%. Daarmee blijft deze als 'minst risicovol' aangemerkt.

De verwachte ontwikkeling van de leningenportefeuille laat zich als volgt weergeven (x € 1000):

1.3. Ontwikkeling algemene reserve

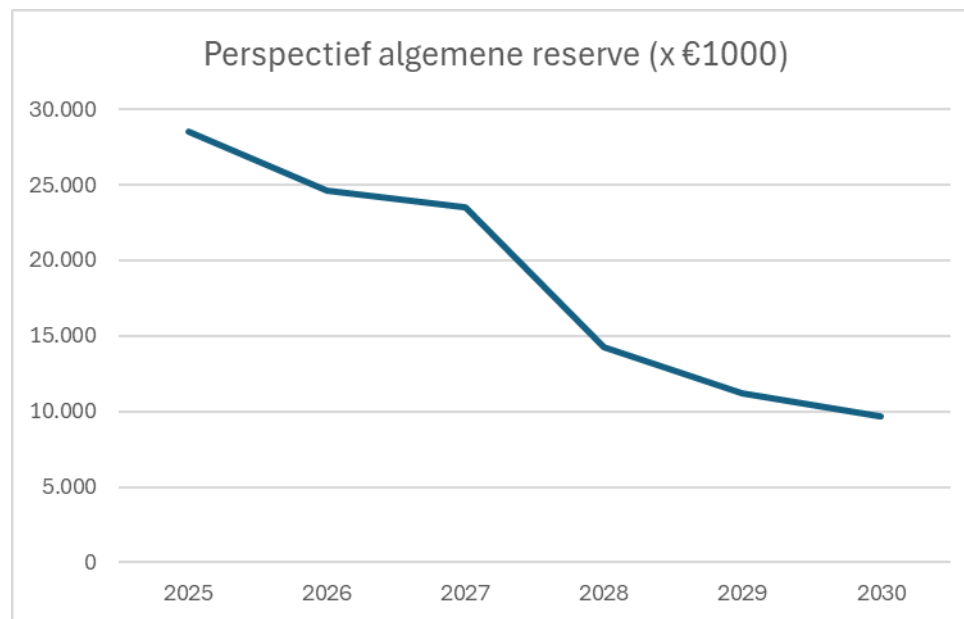
De geprognostiseerde algemene reserve bedraagt ten tijde van het opmaken van de kadernota per 31 december 2026 € 24,6 miljoen voordelig. Daarmee is de omvang van de algemene reserve toereikend. De tekorten hierboven genoemd zijn hier niet in verwerkt.

In de begrotingsperiode 2027-2030 neemt deze algemene reserve door het saldo van de (begrote) dotaties en onttrekkingen af tot circa € 9,7 miljoen. In absolute zin is dit een grote afname (€ 19,6 miljoen). Deze verlaging wordt veroorzaakt door de onttrekking vanwege het Dorpshuis € 5,5 miljoen en de onttrekking van € 9,4 miljoen vanwege het verwachte begrotingsresultaat (incidenteel en structureel) in deze Kadernota. Een verbetering van het begrotingsresultaat leidt dus tot een verbeterde reservepositie.

De afgelopen jaren is de onttrekking aan de algemene reserve altijd lager geweest dan verwacht. Zo worden bijvoorbeeld projecten later uitgevoerd dan gepland en worden niet alle ambities direct gerealiseerd. Ook zijn er de afgelopen jaren altijd incidentele meevallers geweest die aan de algemene reserve worden toegevoegd.

De ratio weerstandsvermogen zal gaan dalen als gevolg van de mutaties in deze Kadernota.

De verwachte ontwikkeling van de algemene reserve laat zich als volgt weergeven (x € 1000):

1.4. Inhoud en leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de autonome ontwikkelingen toegelicht.

Hoofdstuk 3 gaat in op de ambities waar wij ons voor gesteld zien de komende jaren. In dit hoofdstuk treft u ook de investeringen aan voor 2027 waar uw raad een besluit over wordt gevraagd bij deze Kadernota.

In hoofdstuk 4 zijn de risico's beschreven.

In hoofdstuk 5 van de Kadernota 2027 is het financieel perspectief weergegeven. De Eerste Bestuursrapportage 2026 is het vertrekpunt van deze kadernota. Deze bestuursrapportage wordt gelijktijdig met de Kadernota 2027 aan uw raad aangeboden.

Tot slot treft u in bijlage 1 een specificatie aan van de investeringen voor de jaarschijf 2027 volgens het Meerjareninvesteringsprogramma. In bijlage 2 vindt u de woningbouwprogrammering.

2. Autonome ontwikkelingen

In dit hoofdstuk geven we de structurele financiële autonome ontwikkelingen weer en het effect daarvan op het begrotingsaldo.

2.1. Financieel perspectief 1^e Bestuursrapportage 2026

Voorafgaand aan deze Kadernota wordt de 1^e Bestuursrapportage 2026 door de gemeenteraad behandeld. Hierin zijn de financiële ontwikkelingen, die voortvloeien uit bestaand beleid of ontwikkelingen waar we geen invloed op hebben, verwerkt. De effecten uit deze bestuursrapportage met een meerjarig karakter hebben wij afzonderlijk in deze kadernota opgenomen.

2.2. Jaarrekening 2025

In april 2026 zijn aan uw raad de concept jaarstukken 2025 aangeboden. Het voorlopig saldo van baten en lasten over 2025 bedraagt € 4,4 miljoen voordelig. Bij de concept jaarstukken 2025 heeft uw raad ook een voorlopig voorstel resultaatbestemming van het college ontvangen.

Op het moment dat deze Kadernota is opgesteld vindt de accountantscontrole plaats. Deze werkzaamheden kunnen nog tot mutaties in het resultaat van de jaarstukken leiden.

Na afronding van de accountantscontrole worden de jaarstukken definitief aan uw raad aangeboden. Op 2 juli 2026 vindt vervolgens de vaststelling door uw raad plaats en zal een definitief besluit worden genomen over de resultaatbestemming.

2.3. Prijs- en volumegroei

Door de groei van de gemeente neemt de omvang van het huidige takenpakket toe. Door middel van een indexatie voor volumegroei worden de budgetten in de begroting 2027 verhoogd zodat deze meegroeien met de omvang van de gemeente. Ook prijsstijging door inflatie heeft gevolgen voor onze budgetten. Uitgaven worden jaarlijks duurder. Hiermee wordt rekening gehouden door een prijsgroei zodat budgetten reëel blijven ten opzichte van de prijsontwikkeling.

Prijsgroei

Bij de stijging van de uitgaven zijn voor prijsgroei de volgende uitgangspunten gehanteerd.

1. Voor generieke prijsstijgingen is rekening gehouden met een stijging van 2,1%. Deze stijging is gebaseerd op de Aanpassing Prijsindex Materiële Overheidsconsumptie (IMOC) van het Centraal Economisch Plan 2026 (CEP) van het Centraal Plan Bureau (CPB). Dit percentage is gebaseerd op de verwachte economische ontwikkelingen voor de start van de gewapende conflicten in het Midden-Oosten.
2. Voor de stijging van loonkosten is rekening gehouden met een stijging van 4,2%. Deze stijging is gebaseerd op de loonvoetontwikkeling van het CEP van het CPB.
3. Voor de indexatie van leges en heffingen, investeringen en de kosten van verbonden partijen is rekening gehouden met een stijging van 3,2%. Deze stijging is een gewogen gemiddelde van de generieke prijsstijging en de stijging voor loonkosten.

Daarnaast geldt voor de OZB een extra tariefverhoging van 2,6% vanwege het dekkingsplan uit de Kadernota 2025. De voorgestelde OZB-verhoging voor 2027 wordt hierdoor 5,8%. De tarieven voor het rioolrecht worden vanwege het vastgestelde waterplan in 2024 met 15,1% extra verhoogd. De verhoging van het Riool tarief wordt daardoor 18,3%

4. De stijging van de algemene uitkering voor prijsgroei is gebaseerd op de Septembercirculaire 2025 en betreft de overgang van de algemene uitkering van prijspeil 2026 naar prijspeil 2027.

bedragen x € 1.000, -/- = nadelig

Prijsgroei	2027	2028	2029	2030
Stijging van de uitgaven				
Loonontwikkeling	-1.420	-1.420	-1.420	-1.420
Algemene prijsontwikkeling	-1.050	-1.050	-1.050	-1.050
Investeringen	-10	-30	-40	-60
Extra prijscompensatie sociaal domein	-1.261	-1.261	-1.261	-1.261
Totaal stijging uitgaven	-3.741	-3.761	-3.771	-3.791
Stijging van de inkomsten				
Algemene uitkering	2.300	2.300	2.300	2.300
Belastingen en leges	430	430	430	430
Totaal stijging inkomsten	2.730	2.730	2.730	2.730
Totaal prijsgroei	-1.011	-1.031	-1.041	-1.061

Toelichting

- [Algemeen](#)

De bedragen bij de onderdelen loon-, algemene prijsontwikkeling, investeringen, belastingen en leges zijn gebaseerd op de vermelde percentages.

- [Algemene uitkering](#)

De stijging van de algemene uitkering voor prijsgroei is gebaseerd op de Septembercirculaire 2025 en betreft de overgang van de algemene uitkering van prijspeil 2026 naar prijspeil 2027.

- [Extra prijscompensatie sociaal domein](#)

De prijscomponent voor jeugdzorg, WMO en subsidies voor organisaties met personeel in dienst (waaronder bibliotheek en Sigma) worden gebaseerd op de percentages hoe deze door de Nederlands Zorgautoriteit (NZa) wordt bepaald. Deze zullen naar verwachting voor 2027 5% zijn. Dit is hoger dan de 2,1% waarmee de gemeente Nijkerk rekent. Voor het verschil tussen waarmee de NZa en Nijkerk rekent, hebben wij een stelpost opgenomen. Wij moeten namelijk voor de te betalen tarieven in de jeugdzorg en WMO rekening houden met de percentages zoals de NZa vaststelt voor de bepaling van de hoogte van de tarieven. Bij de 1^e Bestuursrapportage 2026 is gebleken dat de indexatie in 2026 5,09% bedraagt in plaats van 3,94%. Dit verschil is meegenomen in de cijfers hierboven.

Volumegroei

Bij de stijging van de uitgaven voor volumegroei is het volgende uitgangspunt gehanteerd.

1. De volumegroei is gebaseerd op werkelijke groei van het aantal inwoners tussen 2025 en 2026 die is geëxtrapoléerd naar 2027-2030. Deze is afgerond 0,8%.

In de volgende tabel vindt u de onderwerpen die de te maken hebben met de volumegroei van de gemeente.

Volumegroei	bedragen x € 1.000, -/- = nadelig			
	2027	2028	2029	2030
Stijging van de uitgaven				
Onderwijs				-177
Binnensport				-200
Buitensport		-50	-100	-150
Bedrijfsvoeringskosten				-75
Subsidies				-30
Openbare ruimte				-60
Totaal stijging uitgaven	0	-50	-100	-692
Stijging van de inkomsten				
Algemene uitkering				1.600
Onroerend zaakbelasting				75
Totaal stijging inkomsten	0	0	0	1.675
Totaal volumegroei	0	-50	-100	983

Toelichting

- Onderwijs

Om toekomstige investeringen in onderwijshuisvesting mogelijk te maken, wordt jaarlijks in de kadernota voorgesteld om de stelpost onderwijshuisvesting te verhogen. Deze verhoging gaat in vanaf de nieuwe jaarschijf van de nog op te stellen nieuwe gemeentelijke meerjarenbegroting. De jaarlijkse verhoging is vastgelegd in het integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP). Vanaf de jaarschijf 2030 betreft dit een structurele verhoging van € 177.000.

- Binnensport

Om toekomstige investeringen in binnensport mogelijk te maken, wordt jaarlijks bij de kadernota voorgesteld om de stelpost binnensport te verhogen. Deze verhoging gaat in vanaf de nieuwe jaarschijf van de nog op te stellen nieuwe gemeentelijke meerjarenbegroting.

De jaarlijkse verhoging is vastgelegd in het Meerjareninvesteringsplan (MJIP) binnensport. Vanaf de jaarschijf 2030 betreft dit een structurele verhoging van € 200.000.

- [Buitensport](#)

Om de toekomstige vervangingsinvesteringen in buitensport mogelijk te maken, moet de stelpost buitensport jaarlijks via de Kadernota worden verhoogd. Dit is nodig na het actualiseren van het MJIP Buitensport naar het huidige prijspeil. De jaarlijkse verhoging is noodzakelijk om de vastgestelde behoeftebepaling buitensport te kunnen realiseren. De investering bedraagt in totaal € 4,3 miljoen verdeeld over de jaren 2027 t/m 2030.

- [Bedrijfsvoeringskosten](#)

Het aantal inwoners stijgt de laatste jaren gemiddeld met ongeveer 0,8%. Dit betekent dat het aantal contactmomenten van onze medewerkers met onze burgers en bedrijven ook toeneemt. Dit geldt organisatiebreed. Daarom vragen wij u een budget voor de organisatie om adequaat op deze groei in te spelen.

- [Subsidies](#)

Het beschikbare budget voor subsidies groeit mee met de Nijkerkse bevolkingsgroei. Voor 2027 wordt daarom € 30.000 aan het budget toegevoegd. De groei voor de jaren 2026-2029 is al in de meerjarenbegroting 2026-2029 verwerkt.

- [Openbare ruimte](#)

Het beschikbare budget voor het beheer van de openbare ruimte groeit mee met de Nijkerkse bevolkingsgroei. Voor 2026 wordt daarom € 60.000 aan het budget toegevoegd. De groei voor de jaren 2026-2029 is al in de meerjarenbegroting 2026-2029 verwerkt.

2.4. Verbonden partijen

Via de besluitvorming over de kadernota van de betreffende verbonden partijen hebben wij uw zienswijze gevraagd over de kostenontwikkeling bij deze verbonden partijen. Over het algemeen ging het over kostenstijging als gevolg van loon- en prijspeilontwikkelingen. Deze kosten zijn opgenomen onder het onderdeel 2.3 Prijs- en volumegroei. In dit onderdeel beperken wij ons tot de kostenontwikkeling vanwege andere oorzaken. Er is geen besluitvorming anders dan gerelateerd aan de VGGM met een effect op de Kadernota.

Verbonden partijen	bedragen x € 1.000, -/- = nadelig			
	2027	2028	2029	2030
OddV				
GBLT				
Food Valley				
Food Valley knooppunt jeugd				
VGGM	-69	-69	-69	-69
Totaal verbonden partijen	-69	-69	-69	-69

Toelichting

- [VGGM](#)

In het raadsbesluit over de kaderbrief VGGM 2027 is vastgesteld dat de extra kosten voor de bijdrage aan de VGGM vanaf 2027 worden verwerkt in de gemeentelijke Kadernota 2027.

Voor Nijkerk worden de kosten voor de brandweer en crisisbeheersing vanaf 2027 geraamd op € 3.016.000, terwijl in de gemeentelijke begroting momenteel € 2.930.000 is opgenomen. De kosten voor jeugdgezondheidszorg worden vanaf 2027 geraamd op € 2.339.000. In de gemeentelijke begroting staat hiervoor nu € 2.258.000. In totaal betekent dit een stijging van € 167.000, voornamelijk door loon- en prijsstijgingen in 2027. Van deze stijging is € 64.000 per jaar nodig om de kosten te dekken vanaf 2027.

2.5. Ontwikkelingen Gemeentefonds

In onderstaande tabel vindt u de ontwikkelingen in het Gemeentefonds.

Ontwikkeling gemeentefonds	bedragen x € 1.000, -/- = nadelig			
	2027	2028	2029	2030
Effecten september- en decembercirculaire	-241	-271	-331	-331
Totaal ontwikkeling gemeentefonds	-241	-271	-331	-331

Toelichting

- [Effecten september- en decembercirculaire](#)

In deze kadernota hebben wij de financiële effecten vanuit de september- en decembercirculaire 2025 verwerkt. Over deze effecten hebben wij u geïnformeerd via de raadsinformatiebrieven.

- [Voorjaarsnota Rijk 2026](#)

Op 27 maart is de voorjaarsnota van het Rijk gepubliceerd. De voorjaarsnota vormt de basis voor de mutaties in de meicirculaire (verwachte verschijningsdatum 29 mei) voor de ontwikkelingen in het Gemeentefonds. Afhankelijk van de besluitvorming door het Rijk over de voorjaarsnota kan de omvang van het Gemeentefonds nog wijzigen. Deze wijzigingen zullen dan in de septembercirculaire 2026 worden verwerkt en vallen buiten het bereik van de begroting 2027.

De verwachting is dat de meicirculaire een positief effect heeft op het saldo van onze begroting vanwege de structurele doorwerking van prijspeilcompensatie over het jaar 2026. Mogelijk staan hier tegenover extra uitgaven in onze begroting als gevolg van gestegen prijzen.

Wij zullen uw raad via een afzonderlijke raadsinformatiebrief medio juni informeren over de uitkomsten van de meicirculaire.

2.6. Actuele ontwikkelingen bestand beleid

In deze paragraaf geven we een toelichting op de actuele ontwikkeling van bestand beleid en de verwachte financiële effecten daarvan voor de Kadernota 2027.

In de volgende tabel vindt u de actuele ontwikkelingen. Na de tabel worden de ontwikkelingen toegelicht.

bedragen x € 1.000, -/- = nadelig

Actuele ontwikkelingen beleid	2027	2028	2029	2030
Wmo	-75	-64	-54	-68
Leerrecht vergoeding RMC Amersfoort	-52	-52	-52	-52
Bijdrage Veiligheidshuis en subsidies veiligheid	-36	-36	-36	-36
Volume jeugd vanuit 2026	-434	-434	-434	-434
Armoedebeleid	-268	-268	-268	-268
Smartphone licenties handhaving	-25	-25	-25	-25
Uitbreiding zoutloods			-14	-14
Verkiezingen				-22
Op peil brengen juridische capaciteit	-200	-200	-200	-200
Overig (correctie primitieve begroting)	-80	-80	-80	-80
Totaal actuele ontwikkelingen beleid	-1.170	-1.159	-1.163	-1.199

Toelichting

- [Wmo](#)

Wmo laat per saldo een nadelig effect zien van € 75.000 in 2027; € 64.000 in 2028; € 54.000 in 2029 en € 68.000 in 2030. Dit heeft te maken met de uitgaven voor hulpmiddelen, de eigen bijdragen en de uitgaven voor vraagafhankelijk vervoer.

De uitgaven voor Wmo hulpmiddelen zijn de afgelopen jaren steevast toegenomen door de gestegen prijzen en stijging in het aantal verstrekte voorzieningen. Hierdoor is het de verwachting dat deze kosten vanaf 2026 € 178.000 hoger gaan uitvallen per jaar. De toename zit voornamelijk in woningaanpassingen en vervoersvoorzieningen (scootmobielen en andere verplaatsingsmiddelen).

Voor 2026 verwacht de gemeente dat het gebruik van Wmo-voorzieningen minstens hetzelfde blijft als in 2025. In 2025 kreeg de gemeente Nijkerk meer inkomsten uit de eigen bijdragen die inwoners betalen via het abonnementstarief van de Wmo. Daarom verwacht Nijkerk vanaf 2026 een toename van € 55.000 aan eigen bijdragen.

De gemeente Nijkerk heeft in februari 2026 de concept doorrekening van de meerjarenbegroting vraagafhankelijk vervoer Valleihopper 2027-2030 ontvangen. Volgens het collegebesluit van 7 april 2026 over de MJB 2027-2030 vraagt het college de raad om geen zienswijzen in te dienen op de van Valleihopper ontvangen meerjarenbegroting. De berekende kosten in deze regionale begroting zijn vanaf 2026 lager dan waarmee in de gemeentelijke begroting van Nijkerk rekening is gehouden. De kosten voor VAV gaan naar verwachting dalen met € 37.000 in 2026, € 34.000 in 2027, € 45.000 in 2028, € 54.000 vanaf 2029 en € 40.000 vanaf 2030.

- [Leerrecht vergoeding RMC Amersfoort](#)

In het collegebesluit Samenwerkingsovereenkomst "Werk maken van je toekomst" is in januari 2026 melding gemaakt dat de gemeente Nijkerk vanaf 2027 niet langer een deel van de specifieke uitkering Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) van de gemeente Amersfoort krijgt.

De gemeente Amersfoort ontvangt deze rijksmiddelen als regionale contactgemeente voor het uitvoeren van de RMC-taak binnen de regio. Deze taak gaat over de kwalificatieplicht. Jongeren van 16 tot 18 jaar moeten naar school blijven gaan totdat zij een startkwalificatie hebben. De gemeente Nijkerk krijgt nu nog een deel van deze middelen van de gemeente Amersfoort. Met deze middelen heeft de gemeente Nijkerk de afgelopen jaren de vaste personele bezetting van het lokale team leerplicht versterkt. Deze inkomsten en uitgaven zijn opgenomen in de meerjarenbegroting van de gemeente Nijkerk. Vanaf 2027 ontvangt Nijkerk dit geld niet meer. Vanaf dat moment gaat de gemeente Amersfoort het geld rechtstreeks overmaken aan het Doorstroompunt. Het Doorstroompunt Regio Amersfoort (voorheen RMC/Jongerenloket) is een ondersteuningsloket voor jongeren van 18 tot 27 jaar in de regio Eemland met vragen over werk, school of inkomen. Dit betekent dat de jaarlijkse inkomsten van € 52.000 vanaf 2027 wegvallen en daarmee ook de gedeeltelijke dekking voor de lokale vaste personele bezetting leerrecht.

- [Bijdrage Veiligheidshuis en subsidies veiligheid](#)

De gemeentelijke bijdrage aan het veiligheidshuis West Veluwe Vallei wordt bepaald op basis van een tarief per inwoner. Het hiervoor beschikbare budget is de afgelopen jaren nauwelijks geïndexeerd, terwijl zowel het inwonersvolume als het tarief structureel zijn gestegen. Voorgesteld wordt om het budget vanaf 2026 jaarlijks met € 14.000 te verhogen om de aansluiting te houden bij de werkelijke bijdrage.

De gemeente verleent subsidie aan Stichting HALT voor het uitvoeren van preventieve voorlichting op scholen om grensoverschrijdend gedrag van jongeren te voorkomen en/of te corrigeren. Het huidige begrote bedrag hiervoor is onvoldoende om te voldoen aan de verplichtingen en de benodigde inzet van HALT. Voorgesteld wordt om het budget vanaf 2026 structureel met € 12.000 te verhogen. Verder verstrekt de gemeente een subsidie voor de anti-discriminatievoorziening op basis van het aantal inwoners. Dit budget is de afgelopen jaren nauwelijks geïndexeerd, terwijl zowel het inwonertal als het toepasselijke tarief zijn gestegen waar deze bedragen op worden gebaseerd. Dit budget dient vanaf 2026 jaarlijks met € 10.000 te worden verhoogd. Bovenstaande leidt in totaal tot een mutatie van € 36.000.

- [Volume jeugd vanuit 2026](#)

Op basis van de werkelijke kosten in 2025 voor jeugdhulp zorg in natura (ZIN) en persoonsgebonden budgetten (PGB), is de verwachting dat de kosten met € 465.000 toenemen als gevolg van volumetoename. Vanaf 1 november 2025 is het knooppunt jeugd FoodValley gewijzigd naar een gemeenschappelijke regeling voor de zeven gemeenten in de Jeugdhulpregio JeugdFV. De concept begroting BVO JeugdFV laat lagere bedrijfsvoering kosten zien van € 31.000 vanaf 2027. Per saldo is het structureel effect € 434.000 nadelig vanaf 2027.

- [Armoedebeleid](#)

Vanaf 2026 wordt verwacht dat de minimaregelingen € 318.000 meer gaan kosten dan de huidige begroting. Tegelijkertijd wordt verwacht dat de kosten voor sociaal medisch geïndiceerde kinderopvang vanaf 2026 € 50.000 lager uitvallen, op basis van de werkelijke uitgaven in 2025. Sociaal medisch geïndiceerde kinderopvang is een gemeentelijke vangnetregeling voor ouders die tijdelijk niet kunnen werken door medische of sociale problemen, maar wel opvang voor hun kind nodig hebben en geen recht hebben op kinderopvangtoeslag van de Dienst Toeslagen. Opgeteld stijgen de totale kosten voor minima regelingen vanaf 2026 met € 268.000.

- [Smartphone licenties handhaving](#)

Voor het gebruik van de mobiele handhavingsapplicaties door handhaving zijn smartphonelicenties nodig. Deze licenties geven BOA's toegang om de smartphones te gebruiken voor taken zoals toezicht, registratie en vergunningcontrole. De jaarlijkse kosten voor deze licenties bedragen € 25.000, welke niet zijn begroot maar aanvullend moeten worden opgenomen om de continuïteit van de handhavingprocessen te waarborgen.

- [Uitbreiding zoutloods](#)

De huidige zoutloods op de locatie De Flier beschikt niet langer over voldoende capaciteit om het toegenomen strooiareaal adequaat te bedienen. Als gevolg van de groei van de gemeente in de afgelopen jaren is het aantal te behandelen wegkilometers substantieel toegenomen. Om ook in de toekomst een voldoende zoutvoorraad te kunnen aanhouden en de betrouwbaarheid van de gladheidsbestrijding te waarborgen, is uitbreiding van de bestaande zoutloods noodzakelijk met een nadelig effect van € 14.000 in de jaren 2029 en 2030. De investering met een waarde van € 300.000 wordt verwerkt in de Programmabegroting 2027.

- [Verkiezingen](#)

In het jaar van de verkiezingen is extra budget nodig door de wisseling van de gemeenteraad. Voor 2030 is daarom € 22.000 opgenomen. Hiermee worden de extra kosten aan communicatie, representatie en opleiding gedekt die noodzakelijk worden geacht voor de raadswisseling.

- [Op peil brengen juridische capaciteit](#)

In de periode 2021–2025 is sprake van een structurele toename van het aantal bezwaarschriften (van 86 naar 265), klachten (van 112 naar 122) en Woo-verzoeken (van 12 naar 40). Als gevolg van deze toename, is structurele versterking van het team noodzakelijk om blijvend te kunnen voldoen aan wettelijke termijnen én de kwaliteit van de dienstverlening te borgen. Hiervoor is een structureel bedrag van € 200.000 per jaar benodigd. In de jaarrekening 2025 is voorgesteld om voor 2026 een bedrag van € 200.000 te reserveren. In deze kadernota wordt voorgesteld dit bedrag structureel beschikbaar te stellen, zodat hierover een integrale afweging gemaakt kan worden.

- [Overig \(correctie primitieve begroting\)](#)

In de begroting 2026-2029 zijn onvoldoende lasten geraamd voor kabels en leidingen. De werkelijke uitgaven sluiten nagenoeg aan bij de ontvangsten uit degeneratie, waardoor het effect op het saldo beperkt blijft tot € 80.000. Een correctie is noodzakelijk om de lasten en baten weer in evenwicht te brengen.

3. Ambities

3.1. Ambities met een structureel karakter

In onderstaande tabel vindt u onze ambities met een structureel budgettair effect voor 2026.

bedragen x € 1.000, -/- = nadelig

Ambities	2027	2028	2029	2030
Kazerneterrein Zeewolde	-150	-150	-150	-150
Actualisatie Meerjareninvesteringsprogramma (MIP)	16	-109	-77	-985
Project DON	-50	-50	-50	-50
Straatcoaches	-40	-40	-40	-40
Landschapsbeheer en natuurontwikkeling	-25	-25	-25	-25
Subsidievolgstelsel	-20	-20	-20	-20
Camerasysteem parkeergarage Oosterpoort		-6	-6	-6
Totaal ambities	-269	-400	-368	-1.276

Toelichting

- [Kazerneterrein Zeewolde](#)

Het ministerie van Defensie heeft een aanvullende ruimtebehoefte en heeft hiervoor het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) geïnitieerd. Onderdeel van dit programma is onder meer de beoogde realisatie van een nieuwe kazerne in Zeewolde (circa 650 hectare, met ongeveer 7.000 medewerkers). Deze ontwikkeling kan substantieel effect hebben op de gemeente Nijkerk, onder andere op het gebied van bereikbaarheid, woningbouw, leefbaarheid en economische ontwikkeling. Een deel van deze effecten is op dit moment nog onvoldoende inzichtelijk en vraagt om nadere analyse en onderzoek. Gedurende de ontwikkelfase is daarom structureel aanvullende ambtelijke capaciteit noodzakelijk om de gemeentelijke belangen adequaat te behartigen en bestuurlijke afwegingen zorgvuldig voor te bereiden. Voor deze inzet bestaat geen mogelijkheid tot kostenverhaal, waardoor de hiermee samenhangende lasten volledig voor rekening van de gemeente komen.

- [Actualisatie Meerjaren investeringsprogramma \(MIP\)](#)

In 2024 heeft de gemeenteraad het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP) 2025–2030 vastgesteld. Via de Kadernota 2026 wordt het geactualiseerde MIP 2026–2040 betrokken bij de meerjarenbegroting 2026–2029. De actuele investeringsplanning wordt ter beoordeling aan de raad voorgelegd (zie bijlage 1). De hogere kapitaallasten die voor 2027 worden voorzien ten opzichte van eerdere ramingen zijn het gevolg van het naar voren halen van investeringen binnen een aantal projecten. Deze fasering was noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor subsidietoekenning. De toename van de kapitaallasten in het verdere meerjarenperspectief wordt daarnaast verklaard door het toevoegen van een nieuwe jaarschijf (2030), inclusief de bijbehorende kapitaallasten, aan de meerjarenraming.

In de volgende tabel zijn de financiële effecten van het MIP 2027 te zien.

bedragen x € 1.000, -/- = nadelig

	2027	2028	2029	2030
Rente en afschrijvingen				
(1) Investerings 'basis voorzieningen en vastgestelde woningbouw'	21	-90	-79	-893
(2) Investerings 'plannen en voorzieningen in ontwikkeling'	-5	-5	17	-77
(3) Investerings 'toekomstige voorzieningen en overige ontwikkelingen'		-14	-15	-15
	16	-109	-77	-985

De belangrijkste verschillen in rente en afschrijving ten opzichte van het MIP 2026 komen door:

- De investeringen zijn bijgeraamd met een prijsstijging van 2,5%, hierdoor zijn de kapitaallasten met hetzelfde percentage verhoogd ten opzichte van de vorige versie van het MIP;
- Dat de kapitaallasten die we in 2027 verwachten hoger zijn dan eerder berekend, komt doordat we enkele van de geplande investeringen voor 2026 en 2027 hebben verhoogd. Ook hebben we in een aantal projecten de investering naar voren gehaald. Op die manier konden we voldoen aan de voorwaarden voor een subsidietoekenning.

In de volgende tabel hebben wij de investeringen opgenomen uit het MIP 2027, waarvoor geldt dat wij u hiervoor geen afzonderlijk raadsvoorstel zullen voorleggen. Wij vragen u om in te stemmen om deze investeringen in de programmabegroting 2027-2030 op te nemen. Het gaat hierbij om een totaalbedrag van € 2,3 miljoen. Het betreft de volgende investeringen:

bedragen x € 1.000

Investerings MIP jaarschijf 2027	jaar realisatie	bedrag
Recreatieve fietsverbindingen in noorderlijke richting (schaalsprong Foodvalley)	2027	527
Fietsvoorzieningen Callenbachstraat	2028	527
Fietsvoorzieningen Zeedijk (schaalsprong Foodvalley)	2027	422
Werkzaamheden Amersfoortseweg	2027	300
Totaal investeringen MIP jaarschijf 2027		1.776

- [Project DON](#)

Met de Kadernota 2026 zijn in het kader van project DON structurele middelen opgenomen. De gemeente ontvangt hiervoor een subsidie van € 50.000 van de provincie. Er is geen besluit genomen over het structureel continueren van dit budget. Om die reden worden zowel de inkomsten als kosten vanaf 2026 uit de begroting gehaald. De mutatie heeft per saldo geen budgettair effect.

- [Straatcoaches](#)

Het taakveld Sociaal en het taakveld Dienstverlening (team Veiligheid) werken samen aan de inzet van straatcoaches in Nijkerk. Op dit moment is er structureel € 50.000 beschikbaar voor straatcoaches. Op basis van de verwachte inzet is er vanaf 2027 structureel € 40.000 per jaar extra nodig.

- [Landschapsbeheer en natuurontwikkeling](#)

In het kader van het Landschapsontwikkelingsplan (budget natuur) worden jaarlijks, in samenwerking met inwoners, agrariërs en maatschappelijke partners, projecten uitgevoerd die bijdragen aan landschapsherstel en versterking van de biodiversiteit. In 2025 is tot op heden één project gerealiseerd, namelijk de aanleg van bloemrijke akkerranden.

Om de noodzakelijke impuls te geven aan landschapsherstel en de groenblauwe dooradering, is aanvullende inzet wenselijk. Met een structureel extra budget van € 25.000 kunnen aanvullende projecten worden uitgevoerd of kan via cofinanciering worden bijgedragen aan de aanleg van landschapselementen, herstel van biodiversiteit of monitoring van soorten. Deze budgettaire impuls vergroot tevens de mogelijkheden om externe subsidies voor landschapsontwikkeling te verwerven, waarbij beschikbare middelen veelal kunnen worden verdubbeld.

- [Subsidievolgsysteem](#)

Uit de managementletter 2023 en het daaropvolgende project verbeteringen subsidieproces blijkt dat de inrichting, functiescheiding, transparantie en rechtmatigheid binnen het subsidieproces versterking nodig hebben. Het ontbreken van een subsidievolgsysteem geeft risico's op het gebied van procescontrole, datakwaliteit, audit-trail en wettelijke verplichtingen zoals het subsidieregister. Op basis van de marktverkenning van de projectgroep worden de jaarlijkse abonnementskosten van een dergelijk subsidievolgsysteem geschat op € 20.000. Binnen het huidige budget is geen ruimte om deze kosten te dekken.

- [Camerasyteem parkeergarage Oosterpoort](#)

Binnen de gemeentelijke parkeerterreinen waar cameratoezicht is gerealiseerd, is een duidelijke verbetering zichtbaar in toezicht en veiligheid. Het parkeerterrein Oosterpoort, dat per 1 januari in exploitatie is genomen, beschikt momenteel nog niet over cameratoezicht. Sindsdien is sprake van aanhoudende overlast, vernielingen en vervuiling. Door ook op dit terrein cameratoezicht te realiseren kan de overlast worden teruggedrongen en ontstaat een uniforme en consistente aanpak van veiligheid binnen alle gemeentelijke parkeervoorzieningen. Voorgesteld wordt hiervoor budget beschikbaar te stellen. De investering hiervoor met een waarde van € 50.000 wordt verwerkt in de Programmabegroting 2027.

3.2. Ambities met een incidenteel karakter

In de volgende tabel vindt u onze ambities met een incidenteel budgettair effect.

Incidentele mutaties	bedragen x € 1.000, -/- = nadelig			
	2027	2028	2029	2030
Invoering omgevingswet	-500	-500		
PvA Veluwe en gebiedsproces Groene Vallei	-300			
Subsidieregeling collectieve scootmobielstallingen	-280			
Opstellen IHP sport	-40			
Opstellen IHP onderwijs	-40			
Opstart Public Affairs	-50	-50		
Totaal incidentele mutaties	-1.210	-550	0	0

Toelichting

- [Invoering omgevingswet](#)

De omvang van deze uitgaven wordt in belangrijke mate bepaald door de wettelijke verplichting om uiterlijk 1 januari 2032 te beschikken over een volledig gemeentedeckend omgevingsplan. Dit plan bevat bindende regels voor de fysieke leefomgeving. De totstandkoming van een dergelijk gemeentedeckend omgevingsplan betreft een omvangrijke en meerjarige opgave. Verwacht wordt dat hiervoor in de komende vijf jaar structureel aanvullende capaciteit noodzakelijk is. Daarnaast is in de periode t/m 2028 sprake van een tijdelijke intensivering om het überhaupt mogelijk te maken tijdig aan de wettelijke vereisten te voldoen. De verwachte uitgaven bedragen € 750.000 in 2027 en 2028. De ervaringen die tijdens het bouwen van het omgevingsplan worden opgedaan, bepalen welke vervolgstappen we zetten. Dat maakt dat we in de loop van de komende jaren een betere inschatting kunnen maken voor de benodigde middelen voor 2029-2031.

Daarnaast wordt een structurele toename van de legesinkomsten van circa € 250.000 verwacht. Deze stijging is het gevolg van een combinatie van factoren. In de eerste plaats leidt de geplande toename van woningbouwactiviteiten tot een groter aantal vergunningaanvragen binnen het stelsel van de Omgevingswet. Tegelijkertijd is het van belang deze raming te plaatsen binnen de huidige onzekerheden rondom netcongestie. Beperkingen in de beschikbaarheid van elektriciteitscapaciteit kunnen leiden tot vertraging of tijdelijke stagnatie van woningbouwprojecten. Indien deze situatie aanhoudt, kan dit een rem zetten op de ontwikkeling van nieuwe bouwinitiatieven en daarmee op de realisatie van de geraamde legesinkomsten. Per saldo heeft de omgevingswet een nadelig effect van € 500.000 in 2027 en 2028.

- [PvA Veluwe en gebiedsproces Groene Vallei](#)

De Aanpak Veluwe is een urgente interbestuurlijke samenwerking tussen het Rijk, de provincie Gelderland, twee waterschappen en 21 gemeenten rondom de Veluwe. Met het uitvoeringsplan wordt ingezet op emissiereductie, herstel van biodiversiteit en verbetering van bodem- en waterkwaliteit, waaronder beekherstel. Hiermee sluit de aanpak aan bij het Regionaal Perspectief Landelijk Gebied Regio Foodvalley. De urgentie wordt ingegeven door het zogenoemde stikstofslot, waardoor vergunningverlening voor diverse projecten nagenoeg stil ligt. De betrokken partijen zijn voornemens in mei 2026 een Samenwerkingsovereenkomst (SOK) te ondertekenen voor een periode van tien jaar. Het Rijk stelt hiervoor €300 miljoen beschikbaar. In de komende maanden worden de financiële kaders en juridische borging verder uitgewerkt. De verwachting is dat gemeenten voor de uitvoering extra capaciteit moeten inzetten, waarbij het uitgangspunt is dat deze inzet wordt gedekt uit middelen van de Aanpak Veluwe.

Vooruitlopend op deze uitvoering wordt in de Kadernota 2027 op hoofdlijnen een inschatting gemaakt van de benodigde capaciteit voor Nijkerk, met de toezegging om dit in de Kadernota 2028 verder te verdiepen. Daarbij worden drie bouwstenen onderscheiden. Ten eerste ondernemersplannen, waarin circa 80 agrarische bedrijven in Nijkerk de komende jaren moeten aantonen hoe zij vóór 2035 emissiereductie realiseren. Dit vraagt gemeentelijke inzet voor begeleiding, toetsing en vergunningverlening. Ten tweede de versnelling van de stikstofaanpak, waaronder de vertaling van nieuwe beleidskaders naar gemeentelijke regelgeving en uitvoeringspraktijk. Ten derde het gebiedsproces Groene Valleilint, met focus op beekherstel, biodiversiteit, landschappelijke kwaliteit, toekomstbestendige landbouw en recreatie in relatie tot de verstedelijkingsopgave. Voor deze 3 bouwstenen wordt, afhankelijk van de gekozen aanpak, een inzet van 3 fte voorzien wat neerkomt op € 300.000.

- [Subsidieregeling collectieve scootmobielstallingen](#)

Door strengere regels voor brandveiligheid in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) is het sinds 1 juli 2024 niet meer toegestaan om scootmobielen te plaatsen in gangen, galerijen of andere vluchtroutes. In verschillende wooncomplexen van Woningstichting Nijkerk (WSN) staan nu nog scootmobielen op plekken die volgens deze regels niet zijn toegestaan. Het aanleggen van een speciale stalling voor scootmobielen kan veel geld kosten. Met een subsidieregeling wordt het voor woningcorporaties en Verenigingen van Eigenaren (VvE's) mogelijk om deze voorzieningen toch te realiseren. In een collegevoorstel is besloten om een tijdelijke subsidieregeling voor collectieve scootmobielstallingen in te voeren voor de periode 2026 tot en met 2028. Het subsidieplafond voor deze periode is totaal € 280.000. De subsidie is bedoeld voor externe partijen, zoals WSN en VvE's. Zij gebruiken het geld om scootmobielstallingen te bouwen voor inwoners. Vanaf het kalenderjaar 2027 kunnen aanvragen worden ingediend voor investeringen in de jaren 2026 tot en met 2028.

- [Opstellen IHP sport](#)

Op dit moment wordt gewerkt aan de Nota Vastgoed. Onderliggend aan de Nota Vastgoed is het sportbeleid. Dit sportbeleid zal in 2027 worden vastgelegd in een Integraal Huisvestingsplan Sport voor de gemeente Nijkerk. Voor het opstellen van dit beleidsstuk is incidenteel € 40.000 nodig.

- [Opstellen IHP onderwijs](#)

Op dit moment wordt gewerkt aan de Nota Vastgoed. Onderliggend aan de Nota Vastgoed is het onderwijsbeleid. Dit onderwijsbeleid moet in 2027 worden geactualiseerd naar een nieuw Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting voor de gemeente Nijkerk. Voor het opstellen van dit beleidsstuk is incidenteel € 40.000 nodig.

- [Opstart Public Affairs](#)

Voor de jaren 2027 en 2028 is jaarlijks € 50.000 benodigd voor de verdere professionalisering en uitvoering van de gemeentelijke public affairs-strategie. Deze middelen worden ingezet voor gerichte en strategische belangenbehartiging richting het Rijk, de provincie en regionale samenwerkingspartners. Ook worden de middelen ingezet voor het vroegtijdig signaleren en benutten van beleids- en financieringskansen en het versterken van de positie van de gemeente binnen relevante bestuurlijke netwerken. Met deze inzet wordt een directe bijdrage geleverd aan het realiseren van gemeentelijke opgaven en het vergroten van de maatschappelijke impact op onder meer woningbouw, mobiliteit, economie, het landelijk gebied en duurzaamheid.

4. Risico's

In de volgende tabel hebben wij een aantal risico's opgenomen, die gevolgen hebben voor onze budgettaire positie.

Risico's	bedragen x € 1.000, -/- = nadelig			
	2027	2028	2029	2030
Rente 3% i.p.v. 2,5%	-280	-340	-255	-255
Prijspeil 2,6% en OZB 3,4% (netto-effect)	-230	-230	-230	-230
Extra prijscompensatie sociaal domein vanaf 2027	150	150	150	150
Totaal Risico's	-360	-420	-335	-335

Toelichting

- Rente 3% i.p.v. 2,5%

In de begroting is uitgegaan van een rentepercentage van 2,5%. Gezien de stijgende rente op de geldmarkt bestaat het risico dat toekomstige financiering tegen een hoger rentepercentage moet worden aangetrokken. Indien wordt uitgegaan van een rentepercentage van 3%, heeft dit een nadelig effect op de begroting van circa € 280.000 in 2027, € 340.000 in 2028 en € 255.000 in zowel 2029 als 2030.

- Prijspeil 2,6% en OZB 3,4% (netto-effect) en extra prijscompensatie sociaal domein vanaf 2027

In de begroting is uitgegaan van een prijspeil van 2,1%, terwijl de feitelijke prijsstijgingen hoger kunnen uitvallen. Bij een prijspeil van 2,6% en een OZB-verhoging van 3,4% ontstaat een nadelig netto structureel effect van circa € 230.000. De stijging van het OZB-tarief is gewogen gemiddelde van loon- en prijsstijgingen. Indien de prijsstijging 0,5% hoger is dan is de gewogen extra tariefstijging voor de OZB-tarieven 0,2%.

De extra prijscompensatie binnen het sociaal domein is reeds meegenomen in het bepalen van het structureel saldo en compenseert dit nadelig effect van een hoger prijspeil gedeeltelijk, met een positief effect van € 150.000.

5. Financieel perspectief

In dit hoofdstuk geven wij inzicht in de gevolgen van de voorgaande hoofdstukken op het begrotingsresultaat en de lokale lastendruk.

5.1. Structureel begrotingsresultaat

De mutaties uit deze Kadernota geven het volgende beeld voor het structureel begrotingsresultaat.

Op basis van de Kadernota 2027 verwachten wij dat het nieuwe college aanvullende maatregelen moet nemen om u een structureel sluitende begroting 2027-2030 te kunnen aanbieden. In dit hoofdstuk geven wij een aantal mogelijk oplossingsrichtingen om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting. Het is uiteraard aan het nieuwe college om u bij de meerjarenbegroting een definitief voorstel voor te leggen.

De uitkomsten van de Meicirculaire 2026 zal dit beeld uiteraard nog veranderen. Wij zullen u, uitgaande van een tijdige verschijning van de meicirculaire, voor de behandeling van de Kadernota 2026 via een raadsinformatiebrief informeren over de uitkomsten van de meicirculaire.

Op basis van de Voorjaarsnota 2026 van het Rijk verwachten wij momenteel een voordeel vanuit de meicirculaire. Dit voordeel hebben wij vermeld bij het onderdeel mogelijke oplossingsrichtingen.

bedragen x € 1.000, -/- = nadelig

	2027	2028	2029	2030
1e Bestuursrapportage 2026				
Structureel saldo begroting 2026-2029	-165	-1.448	-576	-576
Inzet algemene reserve als dekkingsmiddel	323		700	
Raadsbesluit businesscase aankoop panden van Lidl	-26	-18	-16	-14
Structurele afwijkingen 1e Berap 2026	0	0	0	0
Saldo begroting na 1e Berap 2026	132	-1.466	108	-590
Kadernota 2027				
Autonome ontwikkelingen	-2.491	-2.580	-2.704	-1.677
Ambities	-269	-400	-368	-1.276
Risico's	-360	-420	-335	-335
Ombuigingen	0	0	0	0
Structureel saldo na kadernota 2027	-2.988	-4.866	-3.299	-3.878

5.2. Algemeen begrotingsresultaat

De mutaties uit deze Kadernota geven het volgende beeld voor het algemeen begrotingsresultaat. Het algemeen begrotingsresultaat is het saldo van de incidentele en structurele mutaties in de begroting. De saldi worden ten laste (bij negatief resultaat) of ten gunste (bij positief resultaat) gebracht van de algemene reserve.

bedragen x € 1.000, -/- = nadelig

	2027	2028	2029	2030
Saldo begroting na 1e Berap 2026	587	-591	1.075	1.075
Kadernota 2027				
Structurele mutaties	-3.120	-3.400	-3.407	-3.288
Incidentele mutaties	-1.210	-550		
Saldo begroting na Kadernota 2027	-3.743	-4.541	-2.332	-2.213

5.3. Lokale lastendruk

In onderstaande tabel hebben wij de gevolgen voor de lokale lastendruk van de voorgestelde tariefsverhogingen opgenomen.

De eigenaren hebben te maken met de OZB, rioolrechten en de afvalstoffenheffing. De huurders worden alleen voor afvalstoffenheffing aangeslagen. De tarieven stijgen zoals in hoofdstuk 2 vermeld met 5,8% voor de OZB, 3,2% voor de afvalstoffenheffing en 18,3% voor het rioolrecht.

	2026	2027	% stijging
Meerpersoonshuishoudens eigenaar woning	849	912	7,4%
Eenpersoonshuishoudens eigenaar woning	828	890	7,5%
Meerpersoonshuishoudens huurder	259	268	3,2%
Eenpersoonshuishoudens huurder	238	246	3,2%

De woonlasten in de gemeente Nijkerk liggen voor zowel eigenaren als huurders relatief laag. Voor meerpersoonshuishoudens behoort Nijkerk voor eigenaren tot de top van gemeenten met lage lasten (9e plek). Voor eigenaar met een eenpersoonshuishoudens is er de 39e plek. Voor huurders met een meerpersoonshuishoudens staat Nijkerk op de 6e plek. Een belangrijke verklaring hiervoor is dat in veel gemeenten huurders naast de afvalstoffenheffing ook rioolrechten betalen, terwijl in Nijkerk deze last bij de verhuurder ligt.

De onbenutte belastingcapaciteit bedraagt € 6,4 miljoen op basis van de Programmabegroting 2026-2029. Dit is de hoeveelheid extra belasting die de gemeente nog zou mogen vragen volgens de regels van de overheid. Dit kan bijvoorbeeld via de onroerendezaakbelasting (OZB), rioolheffing en afvalstoffenheffing. Dit geeft aan dat er binnen de huidige belastingdruk nog ruimte bestaat om inkomsten te verhogen.

5.4. Van kadernota naar begroting

Deze kadernota heeft op basis van de geschetste ontwikkelingen in hoofdstuk 2 tot en met 4 een structureel sluitend tekort over alle begrotingsjaren. Een begroting op basis van deze kadernota leidt tot toezicht vooraf (preventief) van de provincie. Om tot het reguliere toezicht achteraf (repressief te komen) moet ten minste het eerste jaar van de begroting (2027) of het laatste jaar (2030) structureel sluitend zijn.

Het doel van onze gemeente is om te komen tot een structureel sluitende Programmabegroting 2027-2030. De instrumenten die wij in de afgelopen jaren hebben ingezet om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting zijn ambities bijstellen, bestaand beleid ombuigen, risicovoller ramen of de lokale lastendruk verhogen. Hierbij is natuurlijk een integrale afweging noodzakelijk om de doelen van de gemeente te kunnen bereiken.

In deze kadernota geven wij op basis van bovenstaande instrumenten mogelijkheden aan om in ieder geval de kadernota jaarschijf 2027 structureel sluitend te maken. De definitieve invulling is aan het nieuwe college. Het nieuwe college zal dan bij haar voorstel over de Programmabegroting 2027-2030 met de definitieve voorstellen komen om te komen tot een structureel sluitende begroting in 2027. De Kadernota 2028 lijkt ons het moment voor het nieuwe college om te komen met een voorstel voor een structureel sluitende meerjarenbegroting 2028-2031.

Wij stellen de volgende dekking voor:

	bedragen x € 1.000, +/- = nadelig			
	2027	2028	2029	2030
Structureel saldo Kadernota 2027	-2.988	-4.866	-3.299	-3.878
dekkingsopties				
Ombuigingen	PM	PM	PM	PM
Ambities	269	PM	PM	PM
Risico's	1.902	820	735	735
Inzet algemene reserve	827	0	-700	0
Lokale lastendruk	PM	PM	PM	PM
Saldo begroting na dekkingsopties	10	-4.046	-3.264	-3.143

Toelichting

- Ombuigingen

Voor deze kadernota zijn geen ombuigingen in beeld gebracht.

- Ambities

Wij stellen voor om in de nieuwe en lopende ambities zodanige keuzes te maken in het uitstellen en temporiseren van investeringen met één jaar, zodat een besparing optreedt in de kapitaalslasten. De uitvoering van deze keuzes worden verwerkt in de Programmabegroting 2027. Bij de besluitvorming over de Kadernota 2028 komen deze keuzes weer terug zodat uw raad hierover dan integraal een besluit worden genomen.

- [Risico's](#)

bedragen x € 1.000, -/- = nadelig

Risico's	2027	2028	2029	2030
Maximaal risico (zie hoofdstuk 4)	360	420	335	335
Risico prijscompensatie sociaal domein	295	PM	PM	PM
Risico autonome ontwikkelingen	847	PM	PM	PM
Meicirculaire 2026 (voorschot)	400	400	400	400
Totaal Risico's	1.902	820	735	735

Bij risico's gaat het vooral om risicovoller ramen van de uitgaven. Dit kan bijvoorbeeld door rekening te houden dat bijvoorbeeld een prijsstijging kan worden gecompenseerd door een daling van het volume. Hierbij accepteren we dat de werkelijke uitgaven hierdoor hoger uitvallen dan geraamd. Uitgangspunt bij de begroting is dat er realistisch wordt geraamd (door de budgethouder).

Voor de omvang van deze post hebben wij gerekend met aanname dat 60% van de autonome ontwikkelingen en 1/3 van de extra prijscompensatie sociaal domein over 2027 in 2027 binnen de budgetten kunnen worden opgevangen. Bij het voorstel over de programmabegroting zal het nieuwe college met voorstellen moeten komen op welke wijze zij deze daadwerkelijk gaan invullen.

Daarnaast zijn wij bij de berekening van de omvang ervan uitgegaan dat wij geen extra budget nodig hebben vanwege de stijging van de rente en inflatie. Aan de inkomstenkant houden wij vooruitlopend op het verschijnen van de Meicirculaire 2026 rekening met een structurele extra opbrengst uit het Gemeentefonds van € 400.000 ter dekking van de hogere inflatie in 2026 dan geraamd. Deze voordelen als gevolg van het nemen van risico's hebben wij structureel ingeboekt.

Het aangaan van risico's betekent dat het risico zich ook daadwerkelijk kan voordoen en dat er sprake is van een tekort waarvoor extra budget nodig is, bijvoorbeeld in een open-einde regeling.

- [Inzet algemene reserve](#)

Volgens de spelregels voor de bepaling van het structureel saldo van de begroting mogen gemeenten 10% van de algemene reserve dat niet nodig is voor afdekking van de risico's inzetten ter dekking van het structureel begrotingsresultaat. Op basis van de jaarstukken 2025 is € 10,8 miljoen nodig ter dekking van de risico's (exclusies risico's bouwgrond).

De opgenomen extra onttrekking in 2027 zien wij als een reële mogelijkheid om in ieder geval in 2027 tot een structureel sluitende begroting te komen.

Bij de dekkingsopties hebben wij de inzet van de algemene reserve in 2029 op nul gezet. Dit hebben wij gedaan, omdat vanaf 2029 de algemene reserve zonder aanvullende maatregelen geen ruimte biedt om deze onttrekking te kunnen doen.

- [Lokale lastendruk](#)

Een andere mogelijkheid om te komen tot een structureel sluitende begroting is het verhogen van de lokale lastendruk.

Bijlage 1. Specificatie investeringen MIP jaarschijf 2027

bedragen x € 1.000

Investerings MIP jaarschijf 2027	raads- voorstel	bedrag
Bijdrage optimalisatie Westerdorpsstraat	afz. raad	1.582
Oversteekbaarheid diverse kruispunten Koninginneweg	afz. raad	791
Verbeteren voetgangersvoorziening Oosterdorpsstraat richting Klarwater	afz. raad	263
Fietsverbindingen tussen Horstweg en Peter van der Kieftlaan	afz. raad	527
Rotondes veilige aansluiting Klarwater	afz. raad	3.075
OV voorzieningen	afz. raad	422
Recreatieve fietsverbindingen in noorderlijke richting (schaalsprong Foodvalley)	Kadernota	527
Realisatie passantenhaven (schaalsprong Foodvalley)	afz. raad	5.274
Bijdrage knooppunt Hoevelaken inzake westerdorpsstraat	afz. raad	2.637
Fietsvoorzieningen Callenbachstraat	Kadernota	527
Fietsvoorzieningen Zeedijk (schaalsprong Foodvalley)	Kadernota	422
Reconstructie Paasbos gedeelte 1	afz. raad	6.001
Werkzaamheden Amersfoortseweg	Kadernota	300
Totaal investeringen MIP jaarschijf 2027		22.348

Bijlage 2. Woningbouwprogramma

Project	(verwachte start bouw)	(Verwachte oplevering)	Totaal aantal woningen (bruto)	Aantal sociale huur Per 1-1-2026: < € 933 (p/m)	Aantal sociale koop Per 1-1-2026: € 294.000	Fase	
<i>Nijkerk</i>							
1	OostStreeck (v.o. Oude Barneveldseweg)	2024	2027	164 82 in 2025 33 in 2026 49 in 2027	66	0	Uitvoering
2	Doomsteeg fase 3 (70% grond gemeente)	2025	2031	671	239	0	Uitvoering
3	Landgoed Appel	2013	2031	6 (3 reeds opgeleverd)	0	0	Uitvoering
4	Stadshaven fase 1a (100% grond gemeente)	2026	2028	29	11	0	Voorbereiding
5	Stadshaven fase 2	2026	2031	565	170	30	Voorbereiding
6	Het Spaanse Leger	2022	2026	332 168 in 2023 90 in 2024 40 in 2025 33 in 2026	88	17	Uitvoering
7	Kerkplein / Wonen bij de Toren	2025	2027	104	14	0	Uitvoering
8	Locatie Nautenaseweg (v.o. Oude Scoutingterrein)	2023	2026	11 4 in 2024 6 in 2025 1 in 2026	0	0	Uitvoering
9	Centrumontwikkeling Paasbos	2027	2034	236	100	17	Ontwikkeling
10	Nieuwe St. Jozef	2027	2029	162	162	0	Voorbereiding
11	Herontwikkeling Meubelen tapijthal / Plan Bentinck	2026	2027	44	13	2	Uitvoering
12	Achterzijde Hoogstraat 26	2026	2027	8	0	0	Voorbereiding
13	Spoorkamp IB – Meergeneratiehofje	2026	2028	30	30	0	Voorbereiding
14	Hoek Spoorstraat / Molenweg	2025	2026	15	6	0	Uitvoering
15	Vetkamp 85 / De Pol	2026	2029	109	109	0	Uitvoering
16	Oost Nijkerk (Sichtenhorst, Stationsgebied, Luxool, Bronswerk)	2032	2040	2000	600	100	Definitie
17	Van Rensselaerstraat 44	2027	2028	12	0	0	Initiatief
18	Bunschoterweg 24	2027	2028	5			Voorbereiding
19	Holkerweg 66	2027	2029	9			Ontwikkeling
20	Holkerstraat / Mondfrans	pm	2027	12			Ontwikkeling
21	Groenestraat 4	2025	2027	9			Ontwikkeling
22	Vetkamp 14 en 16	pm	2027	13			Ontwikkeling
23	Wallerstraat - Bernhardstraat	2026	2027	119	42		Ontwikkeling
24	Van 't Hoffstraat 14-20	2027	2028	11			Initiatief
25	Van Reenenpark 23 (Vredeskerk)	2028	2030	8			Definitie

<i>Nijkerkerveen</i>							
26	Dr. Van de Kolkstraat	2026	2027	12	7	0	Uitvoering
27	Deelplan 2, Dorp	2020	2027	16 2 in 2027 14 reeds opgeleverd	0	0	Uitvoering
28	Deelplan 3c	2029	2030	64	0	0	Initiatief
29	Deelplan 3	2025	2030	338	56	60	Uitvoering
30	Deelplan 4 (J. de Boerweg)	2029	2030	101			Initiatief
31	Deelplan 2 – Landelijk	2032	2033	50	pm	pm	Initiatief
32	Nieuwe Kerkstraat 85-89	2027	2029	10	0	0	Initiatief
33	Nieuwe Kerkstraat 0 (achter 56),	2027	2027	9	0	3	Voorbereiding
34	Asielopvang Hoek Amersfoortseweg-Koolhaaspark	2026	2026	19	9	0	Ontwikkeling
35	Van Noortstraat 29	2026	2027	11	0	8	Ontwikkeling
<i>Hoevelaken</i>							
36	Poort naar Hoevelaken (v.o. Eikenschuur)	2026	2027	45	18	3	Voorbereiding
37	Klaarwater (v.o. Middelaar Oost)	2028	2037	650	195	33	Ontwikkeling
38	Locatie Euretco (EK)			0	0		
39	Westerdorpsstraat 17 (c.o. Hoevelaken)	2025	2026	12	0	0	Uitvoering
40	Westerdorpsstraat 22 (c.o. Hoevelaken)	2028	2029	13	0	0	Ontwikkeling
41	Oosterdorpsstraat 174	2025	2027	77	10	0	
42	Kantemarsweg 4	2027	2028	18	11	0	Voorbereiding
43	Hoevelakense Bos	2026	2027	7	0	0	Uitvoering
44	De Brink 7 (Lidl)			8	0	0	Initiatief
45	Westerdorpstraat 4			30	0	0	Initiatief
46	Asielopvang Middelaarseweg	2026	2026	36	0	0	Ontwikkeling
47	Klaarwater Fase 2	2038	2041	250	75	12	Initiatief